

**Атбасар ауданы әкімдігі жанындағы «Атбасар Су» ШЖҚ МКК-ның
2027–2031 жылдарға арналған тарату желілері арқылы су беру
қызметтеріне тариф шекті деңгейлерін бекіту туралы өтінім бойынша
өткізілген жария тыңдаулар хаттамасы**

Департаментінің атауы: Кокшетау қ., Н. Назарбаев даңғылы, 73, 4 қабат.

Табиғи монополия субъектісінің атауы: Атбасар ауданы әкімдігінің жанындағы «Атбасар су» ШЖҚ МКК.

Табиғи монополия субъектісінің орналасқан жері: Ақмола облысы, Атбасар қаласы, Қазақстан көшесі, 1.

Реттелетін қызмет түрі: тарату желілері арқылы су беру.

Жария тыңдау өткізілген орны: Ақмола облысы, Атбасар қаласы, Қазақстан көшесі, 1, «Атбасар су» ШЖҚ МКК акт залы.

Жария тыңдау өткізілген күні: 2026 жылғы 02 қазандағы, сағат 10:00.

Жария тыңдаудың төрағасы: Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитетінің Ақмола облысы бойынша департаменті табиғи монополиялар және бағаларды реттеу бөлімінің бас маманы – Тореханова Айнур Жумажановна.

Жария тыңдаудың хатшысы: Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігі Табиғи монополияларды реттеу комитетінің Ақмола облысы бойынша департаменті табиғи монополиялар және бағаларды реттеу бөлімінің бас маманының м.а. – Айдарханова Самал Жасуланқызы.

Баяндамашы: «Атбасар су» ШЖҚ МКК ЖЭБ бастығы Опабекова С.С.

Қатыскандар: қызмет тұтынушылар.

Барлығы: 28 адам.

Сонымен қатар, Ақмола облысының, Атбасар ауданының тұрғындары мен өзге де мүдделі тұлғалар жария тыңдауларға онлайн режимінде Департаменттің Facebook (<https://www.facebook.com/profile.php?id=100067937962179>) әлеуметтік желісіндегі ресми бетінде қатыса алды.

Жария тыңдауға қатысу үшін жоғарыда көрсетілген сілтеме бойынша өту немесе «FACEBOOK» қосымшасына «Ақмола Дкрем» іздеуіне енгізу қажет болды.

Кез келген адам онлайн-режимде өз сұрақтарын қойып, оларға жауап ала алды.

Күн тәртібі:

1. Жария тыңдау төрағасының кіріспе сөзі;
2. Баяндамашының баяндамасы;
3. Талқылау;
4. Жария тыңдау төрағасының қорытынды сөзі.

Төрағалық етуші қатысушыларды «Атбасар Су» ШЖҚ МКК-ның тарату желілері арқылы су беру жөніндегі реттеліп көрсетілетін қызметке тариф шекті деңгейлерін бекіту туралы өтінімін қарау бойынша жария тыңдаулардың мақсаттары мен өткізу тәртібімен таныстырды.

Жария тыңдауларды өткізудің мақсаты – табиғи монополиялар субъектілерінің қызметінің тұтынушылар мен уәкілетті орган үшін ашықтығын қамтамасыз ету арқылы тарифтік саясат саласында тұтынушылардың құқықтарын қорғау жүйесін күшейту, сондай-ақ табиғи монополия субъектілерінің көрсететін қызметтеріне ұсынылып отырған бағалар мен тарифтердің деңгейі бойынша жұртшылықтың, тәуелсіз сарапшылардың, қоғамдық бірлестіктердің, құзыретті органдардың және тұтынушылардың пікірлерін анықтау болып табылады.

Баяндама жасау үшін сөз «Атбасар Су» «Атбасар су» ШЖҚ МКК ЖЭБ бастығы С.С. Опабековаға берілді.

Баяндама:

Құрметті жария тыңдаулардың қатысушылары!

Атбасар қаласын сумен жабдықтау үздіксіз өндіріс режимінде жұмыс істейтін инженерлік құрылыстар кешенін білдіреді, оның құрамына қаладағы және жақын орналасқан елді мекендердегі 41 сорғы станциясы кіреді. Атбасар қаласының негізгі су алу құрылысы 22 ұңғымадан тұрады. Атбасар қаласын сумен жабдықтау көзі – Атбасар қаласынан 3,6–12 км қашықтықта орналасқан жерасты суларының кен орны.

Атбасар қаласына су жұмыс істеп тұрған 16 ұңғымадан беріледі, қалған ұңғымалар резервте тұр. Ұңғымалардың тереңдігі 55-тен 80 метрге дейін өзгереді. Ұңғымалар ЭЦВ8-40, ЭЦВ10-65, ЭЦВ10-120, ЭЦВ10-160 маркалы сорғылармен жабдықталған және 1955 жылдан бері пайдаланылып келеді.

Су су құбырлары арқылы 3-ші көтерілімдегі сорғы станциясының аумағында орналасқан, сыйымдылығы 2 x 3 000 м³ болатын таза су резервуарларына түседі. Суды зарарсыздандыру сұйық хлор арқылы жүргізіледі. Су есептеу аспаптары қалаға су беретін су құбырларында (3-ші көтерілімдегі сорғы станциясында) және ұңғымаларда орнатылған.

Су құбыры желілерінің жалпы ұзындығы 358 383 метрді құрайды.

Кәсіпорынның қызметтерін 14 159 абонент пайдаланады, оның ішінде заңды тұлғалар – 692 абонент (4,9%), қалған 13 467 абонент – жеке тұлғалар (95,1%).

Суды тұтыну көлемдері бойынша құрылым мынадай түрде қалыптасты:

1-топ – халық – 911,8 мың м³;

заңды тұлғалар – 227,91 мың м³, оның ішінде 99,31 мың м³ – бюджеттік ұйымдар.

Сумен жабдықтау бойынша шығыстарды негіздеу

2027 базалық жылға және одан кейінгі 2028–2031 жылдарға жоспарланған шығыстар баптары инфляцияны ескере отырып, 2026 жылғы көрсеткіштер негізінде қалыптастырылды. Инфляция деңгейі Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2025 жылғы 26 тамыздағы отырысында мақұлданған, №32 хаттамамен рәсімделген Қазақстан Республикасының 2026–2028 жылдарға арналған әлеуметтік-экономикалық даму болжамында көрсетілген, онда инфляцияның орташа деңгейі өткен жылға қарағанда 1,07 коэффициентін құрады.

Осыған байланысты 2027 жылға арналған базалық тарифтік смета ретінде 2026 жылғы көрсеткіштер олардың құнын 1,07 инфляция коэффициентіне ұлғайта отырып қабылданды. 2028–2031 жылдарға арналған шығыстар да жылдар бойынша 1,07 коэффициентіне ұлғайтыла отырып қабылданды.

Реттелетін қызметтердің көлемі. Қолданыстағы тарифтік сметада су алу көлемі 1 572,5 мың м³ мөлшерінде көзделген. 2025 жыл және аяқталған 4 тоқсан бойынша суды нақты алу көлемі жылына 1 435,38 мың м³ құрады, бұл 8,72%-ға төмендеді.

Сумен жабдықтау жүйелеріндегі нормативтік-техникалық шығындарды есептеу әдістемесіне сәйкес жүргізілген есептеулерге сәйкес нормативтік-техникалық шығындардың (бұдан әрі – НТШ) жалпы деңгейі 295,71 мың м³ немесе 1 435,38 мың м³ су алу көлемінің 20,6%-ын құрады, оның ішінде: суды алу және дайындау кезіндегі НТШ – 31,06 мың м³ немесе 2,16%, суды беру және тарату кезіндегі НТШ – 264,65 мың м³ немесе 18,44%.

2025 жыл және аяқталған 4 тоқсан бойынша тұтынушыларға судың пайдалы босатылуы 1 139,67 мың м³ құрады. Аталған көлем тұтынушылардың топтары мен

кіші топтары бөлінісінде заңды және жеке тұлғаларға суды босату тізілімімен расталды.

2027 базалық жылға суды өткізу көлемі 2025 жылғы нақты көлем – 1 139,67 мың м³ негізінде қабылданды, бұл қолданыстағы тарифтік сметада бекітілген көлемнен 9,3%-ға төмен.

«Шикізат және материалдар» шығыстары. «Шикізат және материалдар» шығыстары бухгалтерлік есептің 2026 жылғы деректері (ОСВ-1310) бойынша өндіріске нақты есептен шығарылған материалдар негізінде 22 621,5 мың теңге мөлшерінде көзделді. Кейінгі жылдары базалық жылдың шығыстары 1,07 коэффициентіне ұлғайтыла отырып қабылданды.

Қосалқы бөлшектерге арналған шығыстар. Қосалқы бөлшектерге арналған шығыстар Қазақстан Республикасы Құрылыс және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері агенттігінің 2010 жылғы 29 желтоқсандағы №606 бұйрығымен бекітілген сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін пайдалану кезінде материалдық ресурстар шығысының техникалық және технологиялық нормаларын айқындау әдістемесіне сәйкес есептелді.

2026 жылғы бағалар бойынша 1,07 коэффициентін қолдана отырып есептелген шығыстар сомасы 3 859,33 мың теңгені құрады. Кейінгі жылдарға да 1,07 инфляция коэффициенті қолданылды.

«ЖЖМ» шығыстары. Базалық жылға ЖЖМ-ның (бензин, дизель отыны, газ және майлау материалдары) заттай көлемі жалпы кәсіпорын бойынша 2025 жылғы техниканың нақты пайдаланылуы және автокөліктің жүріп өткен жолы негізінде қабылданды. Реттелетін қызмет түрлері бойынша ЖЖМ шығыстары бөлек есеп жүргізу туралы бұйрыққа сәйкес бөлінді. Автокөлік жүрісіне жұмсалатын шығын нормалары (автокөлік маркалары бойынша) және майлау материалдары Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 11 тамыздағы №1210 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының мемлекеттік органдарына арналған жанар-жағармай материалдарының шығыс нормаларына және автокөлікті ұстауға арналған шығыстарға сәйкес есептелді.

Базалық жылға арналған ЖЖМ бағалары өтінім берілген кездегі қолданыстағы бөлшек сауда бағаларына сәйкес 1,07 коэффициентімен қабылданды.

ЖЖМ бойынша шығыстардың жалпы сомасы 32 189,09 мың теңгені құрады. Кейінгі жылдарға да 1,07 инфляция коэффициенті қолданылады.

«Электр энергиясы» шығыстары. Сумен жабдықтау және су бұру салаларындағы табиғи монополия субъектілері үшін электр энергиясы стратегиялық тауар болып табылады, тиісінше сандық және баға факторларының өзгеруі осы қызмет түрлерінің тарифтік сметаларындағы материалдық шығыстарға айтарлықтай әсер етеді.

Сумен жабдықтау учаскесінде орнатылған электр жабдықтары мен оның жұмыс істеу уақыты бойынша жүргізілген есепке сәйкес электр энергиясына қажеттілік 3 522,754 мың кВт·сағатты құрады.

Электр энергиясын жеткізуші – «АРЭК Энергосбыт» ЖШС, оның электр энергиясының бағалары уәкілетті органмен реттеледі.

Базалық және кейінгі жылдарға арналған тарифтік сметаға электр энергиясының бағасы 2026 жылғы бағалар бойынша инфляция коэффициентін қолданбай қабылданды, себебі стратегиялық тауарлар құны өзгерген жағдайда субъектілер тарифті оның қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін өзгерте алады.

Еңбекақы төлеу шығыстары. Тарату желілері арқылы су беру учаскесі персоналының штаттық кестесі Бірыңғай тарифтік-біліктілік анықтамалығына және Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес әзірленді және оның құрамында:

өндірістік персонал (бұдан әрі – ӨП) – 163,5 адам, әкімшілік-басқару персоналы (бұдан әрі – ӘБП) – 8,5 адам.

«Атбасар су» ШЖҚ МКК-ның штаттық кестесі және кәсіпорын басшыларының лауазымдық жалақыларының мөлшері мемлекеттік басқару органы – «Атбасар ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары және тұрғын үй инспекциясы бөлімі» ММ-мен белгіленген тәртіппен келісілген.

Шекті тариф деңгейін есептеу кезінде базалық жылға штаттық кестеге сәйкес мынадай штат саны қабылданды:

– ӨП – 163,5 адам, орташа айлық жалақысы – 251 873,8 теңге/ай, жылдық еңбекақы төлеу қоры – 494 176,4 мың теңге;

– ӘБП – 8,5 адам, орташа айлық жалақысы – 341 016,83 теңге/ай, жылдық еңбекақы төлеу қоры – 34 783,72 мың теңге.

Кейінгі жылдары шекті тариф бойынша штат саны өзгеріссіз қалады.

Әлеуметтік аударымдар 2026 жылғы 1 қаңтарда қолданыста болған белгіленген мөлшерлемелер бойынша тиісті еңбекақыға есептелді.

Амортизациялық аударымдар. Амортизациялық аударымдар бухгалтерлік есептің СБУ-6 стандарттарына сәйкес негізгі өндірістік қорларды жаңартуға және қалпына келтіруге бағытталады. Осы мақсатта кәсіпорын 2027–2031 жылдарға арналған инвестициялық бағдарламаны әзірледі. Инвестициялық бағдарламаны қаржыландыру көзі ретінде реттелетін қызмет түрлері бойынша тарифтік сметаларда көзделген амортизациялық аударымдар айқындалды. Кәсіпорын қызметінің бірнеше жыл бойы залалды болуына байланысты пайда инвестициялық бағдарламаны қаржыландыру көзі ретінде қарастырылмайды.

Тарату желілері арқылы су беру қызметтеріне арналған инвестициялық бағдарлама жалпы 152 213,49 мың теңге сомасында көзделген, оның ішінде: 2027 жыл – 24 131,57 мың теңге, 2028 жыл – 28 385,11 мың теңге, 2029 жыл – 30 972,73 мың теңге, 2030 жыл – 33 786,66 мың теңге, 2031 жыл – 34 937,41 мың теңге.

Кейінгі жылдарға арналған амортизациялық аударымдар 2027–2031 жылдарға арналған инвестициялық бағдарламаны іске асыру барысында жүргізілген негізгі құралдар құнының ұлғаюын ескере отырып, тозуды тікелей сызықтық есептеу әдісімен есептелді.

Негізгі құралдардың құнын ұлғайтпайтын жөндеу жұмыстары. Су құбыры учаскесінің негізгі құралдарына жөндеу және техникалық қызмет көрсету жұмыстарын жүргізу мақсатында кәсіпорында 2027 жылға арналған сумен жабдықтау жүйесіне техникалық қызмет көрсету және жөндеу жұмыстарының жоспары әзірленді. Аталған жоспар «Атбасар ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары және тұрғын үй инспекциясы бөлімі» ММ-мен келісілген.

Жоспарға сәйкес 2027 жылы құбырлардың ақаулы учаскелеріне ағымдағы жөндеу, №3 сорғы станциясын жөндеу, бақылау құдықтары мен су тарату бағаналарын жөндеу, магистральдық трассадағы крандарды ауыстыру жұмыстары жүргізіледі. 2027 жылы жөндеу жұмыстарына арналған шығыстардың жалпы сомасы 26 273,172 мың теңге көлемінде жоспарланып отыр.

Кейінгі жылдары шығыстар 1,07 инфляция коэффициентімен көзделеді.

Сыртқы ұйымдардың қызметтері және кезең шығыстары кәсіпорын басшысының 2025 жылғы 5 қаңтардағы №2/1-п «Атбасар ауданы әкімдігінің жанындағы «Атбасар су» ШЖҚ МКК-ның реттелетін және өзге де қызмет түрлері бойынша кірістерді, шығыстарды және іске тартылған активтерді бөлек есепке алуды қолдану туралы» бұйрығына сәйкес қызмет түрлері бойынша бөлінді.

Сыртқы ұйымдардың қызметтеріне мыналар кіреді:

- еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы бойынша шығыстар – 2 111,51 мың теңге;
- жылжымалы көздерден эмиссияға төленетін салық – 289,73 мың теңге;
- табиғи ресурстарды пайдаланғаны үшін төлем (роялти) – есепке сәйкес 6 609,77 мың теңге.

2027 базалық жылға және кейінгі жылдарға шығыстар 1,07 инфляция коэффициентін ескере отырып қабылданды.

Кезең шығыстары. Аталған шығыстар кәсіпорынға шарттық негізде қызмет көрсететін ұйымдармен жасалған шарттармен расталады. Шекті тарифтерді бірінші жылға (базалық жылға) есептеу кезінде аталған шығындар қызмет түрлері арасында бөлу үлесіне сәйкес 1,07 инфляция коэффициентін ескере отырып қабылданды. Кейінгі жылдарға да көрсетілген инфляция коэффициенті қолданылды.

Пайда. Тарифтерді қалыптастыру қағидаларына сәйкес пайданың рұқсат етілетін деңгейлері тартылған активтердің реттелетін базасының мөлшеріне пайда мөлшерлемесін көбейту арқылы айқындалады және жылдар бойынша: 2027 жыл – 2 316,9 мың теңге, 2028 жыл – 4 026,48 мың теңге, 2029 жыл – 4 550,82 мың теңге, 2030 жыл – 7 175,21 мың теңге, 2031 жыл – 8 965,3 мың теңге.

Алайда кәсіпорын қызметінің залалды болуына байланысты шекті тариф деңгейін есептеуде пайда көзделмейді және кәсіпорынның инвестициялық бағдарламасында қаржыландыру көзі ретінде пайдаланылмайды.

Жоғарыда баяндалғандардың негізінде тарифтік кіріс ұзақ мерзімді кезеңге кіретін әрбір жыл бойынша жеке есептелді және:

- 2027 жыл (базалық) – 862 937,57 мың теңге, бұл ретте орташа босату тарифінің деңгейі – 1 м³ үшін 757,18 теңге;
- 2028 жыл – 874 221,64 мың теңге, бұл ретте орташа босату тарифінің деңгейі – 1 м³ үшін 767,08 теңге;
- 2029 жыл – тарифтік кіріс 888 295,97 мың теңге, бұл ретте орташа босату тарифі – 1 м³ үшін 779,43 теңге;
- 2030 жыл – тарифтік кіріс 900 341,09 мың теңге, орташа босату тарифі – 1 м³ үшін 790,0 теңге;
- 2031 жыл – тарифтік кіріс 910 534,48 мың теңге, орташа босату тарифінің деңгейі – 1 м³ үшін 798,94 теңге.

Инвестициялық бағдарлама

Сумен жабдықтау қызметтеріне байланысты жабдықтарға инвестиция салу мынадай бағыттар бойынша жоспарлануда:

- магистральдық және орамшілік желілерге және су құбыры құдықтарына күрделі жөндеу жүргізу;
- материалдық ресурстарға жұмсалатын шығыстарды азайту және көрсетілетін қызметтердің сапасын арттыру мақсатында неғұрлым заманауи технологиялық жабдықтарды сатып алу;
- тиек арматурасын жаңарту;
- сорғы жабдықтарын жаңарту.

Жоспарланған іс-шаралар мынадай экономикалық тиімділікке қол жеткізуге мүмкіндік береді:

- су құбыры желілеріндегі үзілімдерді қысқарту және тиісінше тазартылған ауыз судың ысырабын азайту, үзілімдерді жоюға арналған шығыстарды, арнайы техника мен механизмдерге жұмсалатын шығыстарды төмендету;
- автоматты көп сорғылы станцияларды электрлік басқарумен орнату электр энергиясын үнемдеу есебінен айтарлықтай экономикалық тиімділікті

қамтамасыз етеді, өйткені қуатты ағымдағы тұтынуға сәйкес дәл реттеуге мүмкіндік береді. Сорғыларды бірқалыпты іске қосу/тоқтату желіге түсетін жүктемені азайтып, гидравликалық соққыларды жояды және сорғылар мен құбырлардың қызмет ету мерзімін ұзартады, сондай-ақ оператордың тұрақты болу қажеттілігін болдырмайды;

– реттелетін электр жетегін (жиілік түрлендіргіштерін) орнату сорғылардың айналу жиілігін судың нақты шығынына сәйкес жұмыс істеуіне мүмкіндік береді, бұл толық қуатта тиімсіз жұмыс істеуді болдырмайды.

Баяндама аяқталды.

Назарларыңызға рақмет!

Жария тыңдаулар аяқталғаннан кейін келесідей сұрақтар қойылды:

Төрағалық етуші: *«Шикізат және материалдар» шығыстары бабы бойынша шығындардың ұлғаюы немен байланысты?*

Баяндамашы: *Бөлшек саудадағы қолданыстағы баға деңгейін, сондай-ақ кәсіпорынның өндірістік қызметін үздіксіз қамтамасыз ету үшін қажетті шикізат пен материалдарға деген қажеттіліктің артуын ескере отырып қарастырылған.*

Төрағалық етуші: *«ЖЖМ» шығыстары бабы бойынша шығындардың ұлғаюы немен байланысты?*

Баяндамашы: *Кәсіпорынның теңгеріміндегі елді мекендерге қажет болған жағдайда шығу кезінде отынның нақты жұмсалыуымен байланысты. Сонымен қатар қысқы кезеңде ауа температурасының төмендеуіне және техниканың үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету қажеттілігіне байланысты ЖЖМ шығыны артады.*

Төрағалық етуші: *«Негізгі құралдардың құнын арттыруға әкелмейтін жөндеу жұмыстары» бабы бойынша қандай жөндеу жұмыстарының түрлері көзделген?*

Баяндамашы: *Құбыржолдардың ақаулы учаскелерін ауыстыру және 3-көтерілім сорғы станциясын жөндеу жұмыстары көзделген.*

Құрметті жария тыңдаулар қатысушылары, талқыланып отырған мәселе бойынша сіздерде қосымша сұрақтар бар ма?

Сұрақтар жоқ.

Егер қатысушылар тарапынан сұрақтар болмаса, қорытынды бөлімге көшейік.

Қорытынды сөз

Төрағалық етуші «Атбасар Су» ШЖҚ МКК ұсынған өтінім бойынша жария тыңдаулардың қорытындысын шығарып, тарифке жүргізіліп жатқан сараптама бойынша қатысушылардың пікірлерін ескере отырып қабылданған түпкілікті негізделген шешім бұқаралық ақпарат құралдарында хабарланатынын атап өтті.

Қатысқандарыңыз үшін алғыс білдіремін!

Төраға

А. Тореханова

Хатшы

С. Айдарханова